

SPRÁVY

Medzinárodná konferencia American Centre for Mongolian Studies – Cultural Heritage

Dňa 15. 6. 2018 sa v Nadsadorjovej mestskej knižnici v Ulánbátare (Mongolsko) konala konferencia s názvom Cultural Heritage, organizovaná Americkým centrom pre mongolské štúdiá (ACMS), ktorej som sa zúčastnil ako prednášajúci. ACMS je nezisková organizácia vzdelávacieho charakteru, ktorá zastrešuje samotných vedcov a vedecké inštitúcie aktívne v oblasti výskumu Mongolska a prilahlých regiónov Ruska, Číny a centrálnej Ázie. Konferencia sa konala v rámci ukončenia a zhrnutia jednej etapy pôsobenia ACMS v regióne, s úmyslom sumarizovať najnovšie poznatky ohľadom širokého spektra disciplín, súvisiacich s kultúrnym dedičstvom. Konferencie sa aktívne zúčastnilo 25 vedcov s rozmanitým zameraním z rôznych krajín. Po úvodných slovách prezidenta ACMS sa úlohy hostiteľky ujala J. Clarková, archeologička z interdisciplinárneho medzinárodného výskumného tímu NOMAD science, ktorá sumarizovala najmä prospekčné archeologické aktivity vykonané za posledný rok. Nasledujúca prednášajúca, C. Brownová (Colorado State University) sa zamerala na diaľkové poznávanie zeme a GIS systémy v oblasti ekologickej predikcie. Nasledovala prednáška R. Elliota (Global Leadership University) upriamená na pozemkové a majetkové úpravy po páde komunistického režimu v Mongolsku a ich vplyv na súčasnú pastiersku spoločnosť. Prvý blok prednášok ukončil B. Reichardt (Max-Planck-Institute for the Science of Human History Jena) skúmajúci mliečne kultúry a ich vývin a vplyv na spoločnosť z pohľadu mikrobiológa. Druhý blok prednášok bol venovaný hlavne archeológii. J. Farquharová (University of Pittsburgh) prezentovala výsledky prospekčných a nedeštruktívnych výskumov v prírodnej rezervácii Ich Nart na juhovýchode Mongolska. Následne autor správy M. Holeščák (Archeologický ústav SAV Nitra) prezentoval doteraz známe pozostatky Mongolov a iných stepných nomádov z obdobia vrcholného stredoveku primárne na území dnešného Slovenska. R. Ciolek-Torello (Statistical Research, Inc.) za svoj výskumný tím prezentoval archeologický a geofyzikálny prieskum opevneného stredovekého centra Baibalyk a nakoniec Z. Szmyt (Univerzita Adama Mickiewicza v Poznani) opísal vývoj vnímania

nomádskeho spôsobu života, s ním súvisiaceho kultúrneho dedičstva a rôznych sociologických faktorov v modernej dobe. Poobedná sekcia bola zameraná hlavne na literárnu vedu. Okrem prednášky A. Kotlarzovej (Varšavská univerzita), ktorá sa venovala téme poľských horolezeckých expedícií do Mongolska v šesťdesiatych rokoch 20. stor., odzneli príspevky o vývoji národnej knižnice v Ulánbátare od S. Byambadorjovej (Národná knižnica Ulánbátar), ďalšia v poradí bola prednáška „Analýza sociálneho postavenia mongolskej ženy v reflexii beletristickej prózy 20. stor.“ od T. Shagdarovej (Mongolská národná univerzita) a neskôr „Štýlová analýza básní v Tajnej kronike Mongolov“ v podaní O. Sukhbaatara a S. Soyoljinovej (Mongolská národná univerzita), nasledovala tiež počítačová lingvistická analýza toho istého diela od M. Delvaena (Global Leadership University) a na konci bloku odznela prednáška o moderných šamanistických textoch od K. Dorjovej (nezávislá vedkyňa).

Ďalšie prezentácie sa venovali najmä sociálnej problematike, zazneli príspevky o dôležitosti vzdelania na uvedomenie si kultúrneho dedičstva od J. Pitzenovej (nezávislá vedkyňa), a naopak, o vplyve kultúrneho dedičstva na rurálnu populáciu od kolektívu autorov z komunitnej spoločnosti Mercy Corps Mongolia. Nasledovali dva príspevky s religionistickou tematikou, o kresťanských spoločenstvách v Mongolsku od A. Dolegyovej (Varšavská univerzita) a o šamanizme v dnešnom čínskom regióne Vnútorného Mongolska od A. Tangovej (University of California Berkeley). Následne J. Caldieron (Florida Atlantic University) prezentoval možnosti využitia diaľkového prieskumu zeme pri snahe o zlepšenie podmienok najchudobnejších obyvateľov Ulánbátaru žijúcich v neustále sa meniacich, preskupujúcich a rozširujúcich sa jurtových štvrtiach na okraji mesta. Na to nadviazal A. Diener (University of Kansas) s obdobným prístupom pri skúmaní najvhodnejších cestných sietí vznikajúcej „Novej hodvábnnej cesty“. Predposledná prednáška konferencie bola venovaná symbolike mongolských svadobných obrúčok od T.-A. Munkhtsetsegovej (Univerzita Eötvösa Loránda). Celé sympóziu uzavrela J. Postová (University of Arizona School of Music)

s prednáškou o vplyve klimatických zmien na tradičnú hudobnú produkciu kazašskej menšiny v najzápadnejšom cípe Mongolska.

Celá konferencia bola zameraná nielen na jednotlivé prezentácie, ale aj na podnetné diskusie, ktoré v niektorých prípadoch trvali dlhšie, než samotná prednáška. Prínosom bolo taktiež spoznanie vedcov z rôznych disciplín, vzájomná

výmena skúseností, metodických prístupov a na neposlednom mieste aj nadviazanie kontaktov. ACMS hodlá vo svojich aktivitách nielen na poli archeológie pokračovať a ďalej prinášať nové poznatky o Mongolsku a okolitých regiónoch.

Príspevok vznikol s podporou grantového projektu agentúry VEGA 02/0075/16.

Michal Holesčák